

TÜRK ARKEOLOJİ VE ETNOGRAFYA DERGİSİ

2023/1 - Sayı: 85

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi

Yıl: 2023/1- Sayı: 85 - Uluslararası hakemli dergidir. Yılda iki kez basılı ve dijital ortamda Türkçe, dijital ortamda İngilizce olarak yayınlanır. Ücretsizdir.

ISSN: 1302-9231 - e-ISSN: 2791-8394

<https://taed.ktb.gov.tr>

İmtiyaz Sahibi

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü adına Gökhan YAZGI

Editör

Prof. Dr. Harun TAŞKIRAN

Editör Yardımcısı

Dr. Fahri YILDIRIM – Dr. Fatma Sezin DOĞRUER – Dr. Serap SEVGİ

Yazı İşleri Müdürü

Yahya COŞKUN

Genel Koordinatör

Hatice Dilek KARAKUZU

Yazım ve Dil Editörü

Dr. Fahri YILDIRIM

Redaksiyon

Ayça ARSLAN

Yabancı Dil Editörü

Gökhan ÇETE – Makbule Burcu BİLİR – Sera DE VOR

Yayın Danışmanı

Prof. Dr. Mustafa DURMUŞ

Ön Yayın-Denetim Kurulu

Dr. Fahri YILDIRIM – Dr. Fatma Sezin DOĞRUER – Dr. Serap SEVGİ

Ayça ARSLAN – Gamze KİRİŞ – Hakan Melih AYGÜN – Nilgün ATAK

Grafik Tasarım

Nihal KARAPEK

Web Sorumlusu

Gamze KİRİŞ – Nilgün ATAK

Fotoğraflar

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Arşivi

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Arşivi – Tanıtma Genel Müdürlüğü Arşivi

Kapak Fotoğrafı

Avlanan Artemis Heykeli, Antalya Müzesi

Ankara 2023

Baskı

Ciltan Matbaacılık ve Yayıncılık

Dergide yayınlanan yazıların tüm sorumluluğu yazarlara aittir. Yayınlanan yazılarda dil, anlatım ve yayın tekniği yönünden değişiklik yapılabilir. Yayın / Hakem

Kurulu listesi iki sayıda bir verilmektedir.

Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi

84 ve 85. Sayılara Katkı Veren Hakemler

Prof. Dr. Ahmet Tolga TEK (Anadolu Üniversitesi) - Prof. Dr. Bekir ESKİCİ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Cumhuriyet TANRIVER (Ege Üniversitesi) - Prof. Dr. Hayati DEVELİ (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Kaan İREN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi) - Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)

Prof. Dr. Metin KARTAL (Ankara Üniversitesi) - Prof. Dr. Musa KADIOĞLU (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Mustafa BEYAZIT (Pamukkale Üniversitesi) - Prof. Dr. Neriman ŞAHİN GÜÇHAN (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)

Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU (İstanbul Kültür Üniversitesi) - Prof. Dr. Nilay ÇORAĞAN (Erciyes Üniversitesi)

Prof. Dr. Nimet ÖZGÖNÜL (Orta Doğu Teknik Üniversitesi) - Prof. Dr. Nurettin ARSLAN (Çanakkale 18 Mart Üniversitesi)

Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi) - Prof. Dr. Pervin ERGUN (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Süleyman Yücel ŞENYURT (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi) - Prof. Dr. Şevket DÖNMEZ (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Turan TAKAOĞLU (Çanakkale 18 Mart Üniversitesi) - Prof. Dr. Ufuk KOCABAŞ (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Vahit Macit TEKİNALP (Hacettepe Üniversitesi) - Prof. Dr. Yaşar Selçuk ŞENER (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet Oğuz ALP (Anadolu Üniversitesi) - Doç. Dr. Ali Akın AKYOL (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Doç. Dr. Aliye EROL ÖZDİZBAĞ (İstanbul Üniversitesi) - Doç. Dr. Cengiz TAVŞAN (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Emine TOK (Ege Üniversitesi) - Doç. Dr. Esra ÖZKAN YAZGAN (Gazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Fatma Banu UÇAR (İstanbul Üniversitesi) - Doç. Dr. Gökçen Kurtuluş ÖZTAŞKIN (Pamukkale Üniversitesi)

Doç. Dr. Gülşen EMRE (İstanbul Üniversitesi) - Doç. Dr. Hatice ÖZYURT ÖZCAN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Doç. Dr. Meryem ACARA ESER (Cumhuriyet Üniversitesi) - Doç. Dr. Muhammet ARSLAN (Kafkas Üniversitesi)

Doç. Dr. Murat KARADEMİR (Selçuk Üniversitesi) - Doç. Dr. Murat TÜRKTEKİ (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi)

Doç. Dr. Mustafa GÜLTEKİN (Gaziantep Üniversitesi) - Doç. Dr. Nevra ERTÜRK (Yıldız Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Özlem SAĞIROĞLU DEMİRCİ (Gazi Üniversitesi) - Doç. Dr. Selcan GÜRÇAYIR TEKE (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Doç. Dr. Zekai ERDAL (Artuklu Üniversitesi) - Dr. Gözde TEKİN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Dr. Hamiyet ÖZEN (Karadeniz Teknik Üniversitesi) - Dr. Pınar SERDAR DİNÇER (Yozgat Bozok Üniversitesi)

Dr. Seçkin EVCİM (Ordu Üniversitesi) - Öğr. Gör. Betül TEOMAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Editörden

Dergimizin tarihçesine kısaca bir göz atarsanız çeşitli nedenlerle birkaç kez yayın hayatına ara verdiğini, isim değiştirdiğini, bir süreliğine de “Türk Arkeoloji Dergisi” ve “Türk Etnografya Dergisi” olarak aynı dönemde iki farklı formatta yayınlandığını görebilirsiniz. Verdiği uzun aranın ardından tekrar yayın hayatına geçiş sürecinde gerçekleştirilen toplantılarda, dergimizin özüne mümkün olduğunca sadık kalma konusunda fikir birliğine varılması, yeni formatının da “Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi” başlığı ve içeriğiyle sürdürülmesini beraberinde getirdi. “Arkeoloji” ve “Etnografya” birlikteliğinin, derginin ilk yayınlandığı dönemdeki yaklaşımların yansımaları olduğu söylenebilir. Günümüzde de her iki alandaki bilimsel çalışmaların Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesi ve himayesinde devam ediyor olması bu kararı almamızı kolaylaştıran bir diğer etmen oldu.

Her ne kadar tarihine bakıldığında dergi içeriğindeki etnografya çalışmalarına dair makalelerin arkeoloji makalelerine göre daha az sayıda kaldığı görülse de derginin kökeninden kopmama arzumuzda haklı olduğumuzun kanıtları bu sayıda karşılığını bulmuş durumda. Hakem süreçleri sonunda dergimizde yayınlanması uygun görülen makalelerin üç tanesi etnografya çalışmaları ile ilgili. Bunlardan ilki Sayın Davut KAPLAN’ın “*Sade Hayatın İz Bırakan Dokuması: Terpink’te Hasır-Hesir*” başlığını taşıyor. Erzurum ili Oltu ilçesi Aşağı Çamlı köyünde bulunan Terpink’te 1990’lı yıllara kadar yaygın biçimde görülen ancak günümüzde unutulmaya yüz tutan bir zanaatın belgelenmesi açısından değerli bir makale. Sayın Emine ERDOĞAN’ın “*Geleneksel Türkmen Giysili “Damal Bebeği”*” başlıklı makalesi Ardahan ili, Damal ilçesinde yıllardır üretilmekte olan ve yörede yaşayan Türkmen kadınlarının yalnızca geleneksel giysilerinin değil aynı zamanda bir bütün olarak kültürlerinin tanıtımına katkı sağlayan Damal bebekleri hakkında değerli bilgileri bir araya getiriyor. Sayın Tülay ASLIHAK UĞURELLİ de hem kendi alan çalışmalarında tespit ettiği hem de literatürde yer eden verileri bir araya getirerek Anadolu’nun kadim geleneklerinden yağmur yağdırma ritüellerini, bölgelere göre farklılaşan yönleriyle bereket sembolü çerçevesinde “Anadolu’da Gerçekleştirilen Yağmur Yağdırma Ritüelleri” başlığı altında okuyuculara sunuyor.

Arkeoloji makalelerimiz içerisinde ise ilk sırada Gordion’da yıllardır kazı çalışmalarını sürdüren Sayın Charles Brian ROSE tarafından kaleme alınan “*Excavating the Phrygian Capital of Gordion*” yer alıyor. Makale, dünyaca ünlü Frig başkentindeki son çalışmalar ve yeni kazılarda ulaşılan sonuçlar hakkında bilgi veriyor. Sayın Erol USLU, Hanifi BİBER, Rafet ÇAVUŞOĞLU, Hakan YILMAZ, Sabahattin ERDOĞAN ve Sinan KILIÇ, ortak çalışmaları olan “*İremir Höyük 2020 Yılı Kurtarma Kazısı*” başlıklı çalışmada Van ili, Gürpınar ilçesinde bulunan, bölgedeki önemli höyüklerden birinde gerçekleştirilen kurtarma kazısına dair bilgiler ve elde edilen bulguları okuyucular ile buluşturuyorlar. Sayın Hasan UĞUZ, “*Daliosandos (Sarioğlan) Geç Roma Dönemi Sikke Buluntusu*” başlıklı makalede, Konya’da tesadüfen keşfedilen 308 adet sikkeden oluşan bir buluntuyu dönemsel özellikleriyle birlikte değerlendiriyor. Sayın Mustafa ARMAĞAN, 1983 yılında keşfedilen ve İstanbul’un Bizans Dönemi’ne ait önemli saray yapılarından biri hakkında değerli bilgiler elde edilmesini sağlayan kalıntıları ve yıllar içerisinde korunmasına yönelik atılan adımları “*Boukoleon Sarayı’na Ait Opus Sectile Kalıntının Kentsel Arkeoloji Açısından İncelenmesi*” başlıklı makalede ele alıyor.

Herkeseye iyi okumalar diliyorum.

Prof. Dr. Harun TAŞKIRAN

İçindekiler

Araştırma Makaleleri

Excavating the Phrygian Capital of Gordion	13
Frig Başkenti Gordion Kazıları Charles Brian ROSE	
Sade Hayatın İz Bırakan Dokuması: Terpink'te Hasır-Hesir	29
The Impressive Weaving of the Simple Life: Wicker at Terpink Davut KAPLAN	
İremir Höyük 2020 Yılı Kurtarma Kazısı	43
Rescue Excavation at İremir Mound in 2020 Erol USLU, Doç. Dr. Hanifi BİBER, Prof. Dr. Rafet ÇAVUŞOĞLU, Doç. Dr. Hakan YILMAZ, Dr. Öğr. Üyesi Sabahattin ERDOĞAN, Araş. Gör. Sinan KILIÇ	
Dalisandos (Sarıođlan) Geç Roma Dönemi Sikke Buluntusu	61
Late Roman Coin Finding from Dalisandos (Sarıoğlan) Hasan UĞUZ	
Boukoleon Sarayı'na Ait Opus Sectile Kalıntının Kentsel Arkeoloji Açısından İncelenmesi	103
An Examination of The Opus Sectile Remains Belonging to The Palace of Boukoleon in Terms of Urban Archaeology Mustafa ARMAĞAN	
Anadolu'da Gerçekleştirilen Yağmur Yağdırma Ritüelleri	123
Rainmaking Rituals Performed in Anatolia Tülay ASLIHAK UĞURELLİ	

Derleme

Geleneksel Türkmen Giysili "Damal Bebeği"	139
"Damal Dolls" in Traditional Turkmen Dress Emine ERDOĞAN	

Müze Yazısı

100. Yılında Antalya Müzesi	153
Mustafa DEMİREL – Dr. Ahmet ÇELİK	